

Några av världens bästa barnböcker – ett urval från Afrika, Asien och Latinamerika

Genom barnböcker kan man sprida kunskap om andra länder och öka nyfikenheten och förståelsen för andra människors liv. Vi vill med denna satsning försöka övertyga svenska bokförlag att det finns ett stort behov av att fler barnböcker från hela världen översätts till svenska.

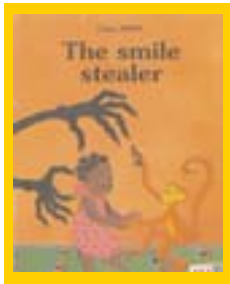
Mycket har hänt de senaste åren inom barnlitteraturen utanför det västerländska kulturområdet och detta vill vi få ta del av. Ett antal författare har redan översatts, som till exempel *Meshack Asare* från Ghana, *Niki Daly* från Sydafrika, *Ana Maria Machado* och *Lydia Bojunga* från Brasilien samt sagor och legender som *Tusen och en natt*, *Nasreddin Hodja* och *Kung Markatta*. Men mycket mer behövs!

AFRIKA

ELFENBENSKUSTEN

Keita, Fatou

La voleuse de sourires. Nouvelles Éditions Ivoiriennes, Abidjan 1996. Finns också på engelska med titeln **The Smile Thief**. Bilderbok.

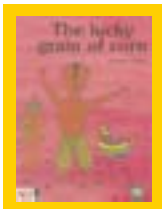

I en vacker by i en skog har barnen glömt bort hur man skrattar! En elak häxa har stulit leendena och skratten eftersom de får henne att må illa. En dag kommer det en ny flicka till byn, och hon kan

skratta. Häxan får fly, när alla barnen blir smittade av den nya lilla flickans skratt. Men häxan ger sig inte...

Fatou Keita undervisar i litteratur på Cocody Universitet i Abidjan. Hon har skrivit många barnböcker och fått flera barnbokspriser.

Tadjo, Veronique

Le grain de maïs magique. Nouvelles Editions Ivoiriennes, Abidjan 1999. Finns också på engelska med titeln **The lucky grain of corn**. Milet, London 2000. Bilderbok

MALI

Diakite, Baba Wague

The Magic Gourd. Scholastic, New York 2003. Bilderbok

Kaninen Dogo Zan räddar en kameleont och får en magisk kalebass som tack. Den kan fyllas med det som ägaren önskar. När den girige kungen får höra om den tar han den med våld från Dogo Zan.

Men Dogo Zan får hjälp av kameleonten och lyckas lösa situationen och visar sig dessutom generös. Diakité använder tygmönster och keramikmålningar som illustrationer.

Baba Wague Diakite är författare och keramik. 1985 flyttade han till USA. Diakité håller på att bygga upp ett kulturcentrum i Bamako, dit utländska konstnärer kan komma och arbeta tillsammans med konstnärer från Mali.

SOMALIA

Jaamac, Safiya Maxamed

(även Jama, Safia)

Coldiid: carruureey sheeko. Cagmadhige Publishing, Toronto, 2003. Bilderbok med cd-skiva.

En av de mest kända figurerna i somaliska sagor är Coldiid. Han vill inte ut i krig med de andra männen i byn, utan stannar

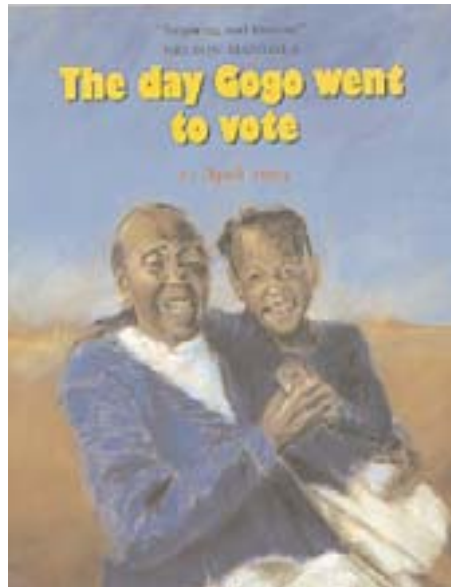
hemma, hjälper kvinnorna, lär barnen att läsa och passar djuren. På det sättet bidrar han till fred och inte till konflikt. Coldiid brukar framställas som en fegis, men här är hans fredliga val det riktiga.

Safiya Maxamed Jaamac arbetar inom hälsosektorn och för UNICEF.

SYDAFRIKA

Sisulu, Elinor Batezat

The Day Gogo went to vote, Tafelberg publ., Kapstaden 1997. Bilderbok.

Thembi och hennes mormor är mycket goda vänner. Mormor berättar om hur det var förr i tiden. När det blir dags för Sydafrikas första demokratiska val vill mormor rösta. Thembi berättar hur mormor kunde gå och rösta, trots att hon är gammal och inte orkade stå i den långa kön av röstande.

Elinor Batezat Sisulu är född i Zimbabwe. Hon flyttade till Sydafrika och medverkade vid valarbetet 1994. Hon vill bevara familjernas och samhällenas berättelser för framtida generationer.

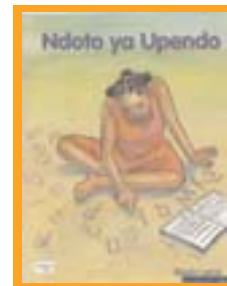
Robson, Jenny

Because Pula means rain, Tafelberg, Kapstaden 2000. Ungdomsbok.

TANZANIA

Lema, Elieshi

Ndoto ya Upendo (Upendos dröm). E&D, Dar es Salaam 2001. Bilderbok.

Upendo är en flicka som inte får gå i skolan. Hon måste vara hemma och se efter småsyskon och hjälpa till i hemmet. Hon stjälar sin brors skolbok och försöker lösa hemligheten med bokstäverna. Hon kämpar för att få samma möjlighet som sin bror och när hon en dag kommer till skolan blir lärarna imponerade och vill hjälpa henne.

Elieshi Lema började skriva sent, först poesi och sedan barnböcker. Detta gjorde henne intresserad av bokbranschen och hon startade ett eget förlag, E & D Limited. Under de senaste åren har hon spelat en stor roll i kulturdebatten i Tanzania. En vuxenroman finns översatt till svenska, Bränd jord, Tranan 2004.

TCHAD

Abiathar, Sanodji Yombel

Louba le petit footballeur (Louba den lille fotbollsspelaren). EDICEF (Le caméléon vert), Tchad 1999. Bilderbok.

Louba gillar fotboll mest av allt! Han spelar hemma i kvarteret och tittar ofta på fotboll på TV. Det går illa i en match och Louba bryter benet. När han blir bra ska han bli stjärna – åtminstone i drömmarna!

Le caméléon vert (den gröna kameleonten) är en serie bilderböcker från olika länder i Afrika och Karibien. Böckerna (ca 20 st) vänder sig till åldrarna 4-8 år. Andra titlar i serien är från Mali, Benin, Mauritius, Senegal, Haiti m fl.

ZIMBABWE

Mungoshi, Charles

Stories from a Shona Childhood, Baobab books, Harare 1989. Kapitelbok.

Bok har utsetts till en av Afrikas 100 bästa böcker. Här berättas med humor och poesi spännande sagor och legender från shonakulturen. Ytterligare en samling sagor från 1991 har namnet *One Day Long Ago*. More Stories from a Shona Childhood.

Charles Mungoshi föddes 1947 i Zimbabwe. Sedan 1985 har han varit författare och redaktör. Han har skrivit romaner, noveller och barnböcker, på shona och engelska. För *Stories from a Shona Childhood* fick han Noma-priset. En roman, *Det tomma huset*, Tranan, 2003, finns på svenska.

ASIEN

FILIPINERNA

Gatmaitan, Luis P

Secrets with Lolo (paralleltext på tagalog och engelska). OMF Literature Inc, Manila 2001. Bilderbok.

En berättelse om pojken Peping och hans morfar och om hur barn kan hantera demens. Morfar är en fantastisk sagoberättare, men en dag kommer han inte ens ihåg Pepingens namn... Boken är baserad på författarens egna barndomsupplevelser.

Luis P Gatmaitan är läkare och en av Filippinernas mest kända barnboksförfattare.

INDIEN

Krishnaswami, Uma

Monsoon. Farrar Straus Giroux, New York 2003. Bilderbok.

I Indien väntar man med spänning på monsunen. Här berättar en flicka hur hennes familj väntar och vad som händer under tiden i staden, innan alla paraplyerna kommer upp som en skog och

regnet kommer som en befrielse. Bokens illustrationer från livet i en indiskt stad är gjorda av den belönade konstnären Jamel Akib, född i Malaysia, numera boende i England.

Uma Krishnaswami föddes i New Dehli och bor nu i USA. Hon håller skrivarkurser för barn och har skrivit flera barnböcker.

Rao, Sandhya

Wrestling Mania. Tulika Publishers, Chennai 2007. Bilderbok. ? !OBS!

IRAN

Moradi Kermani, Hooshang

(Muradi Kirmani, Hushang)

Dastan-i an khumrah (Berättelsen om krukkan), Sahab, Teheran 1989. Ungdomsbok.

Boken handlar om en liten trivial händelse i en by i Iran; skolans vattenkruka går sönder. Författaren granskar på ett satiriskt sätt utbildningssystemet på landsbygden i Iran och slår ett slag för alla lärare som arbetar ute i byarna under svåra omständigheter. Författaren beskriver bybornas stundom problemfyllda liv med mycket humor och värme. Boken har filmats och finns med svensk text med titeln Krukkan, 1993.

Hooshang Moradi Kermani är född 1944. Han har skrivit ca 15 böcker för barn och ungdomar och manus till filmer och radio. Han har vunnit priser för sina böcker både i och utanför Iran.

Razeghpanah, Violet

(Raiq Panah, Viyulet)

Qissah'ha-yi man va maman 1-2 (Mammas och mina sagor). Kitab-i Aftabgarden, Teheran 1996. Bilderbok.

JAPAN

Arai, Ryoji

Sono Tsumori (Låtsasskogen), Kodansha, Tokyo 1997. Bilderbok

I Låtsasskogen håller djuren konferens varje år. I årtal har de diskuterat hur man ska utnyttja ängen som finns mitt i skogen, men inte kunnat bestämma sig. Det första förslaget som läggs fram av apan är att gräva ett stort hål i marken för en badanläggning. Alla tycker att det är en bra idé. Hermelinen vill bygga något som är högre än ett berg. Flera andra förslag kommer fram, men kommer de att kunna fatta ett beslut i år?

Ryoji Arai är född 1956. Han har illustrerat och skrivit fler än femtio böcker. Han har vunnit många priser och har nominerats till Litteraturpriset till Astrid Lindgrens minne 2004.

Hayashi, Akiko

Kon to Aki (Aki and the Fox.) Även översatt med titeln: **Amy and Ken visit grandma** Fukuinkan-Shoten Publ., Tokyo 1989. Bilderbok.

JORDANIEN

Al-Najjar, Taghreed

(al-Najjar, Taghrid)

Ana mudhishah (Jag är fantastisk). al Salwa Publishing House, 2000. Bilderbok.

Den lilla flickan berättar vem hon är, dotter, sondotter, syster och vän. Hela familjen presenteras – mamma som är doktor, pappa ingenjör, farmor och farfar, syskonen och vännen. När hela den stora familjen är samlad mår hon som allra bäst! Boken ingår i en serie bilderböcker om samma familj.

Taghreed al-Najjar har studerat engelska och psykologi och arbetat som lärare. Hon leder nu al Salwa Publishing House och skriver barnböcker.

KINA

Zheng, Chunhua

Ziluolan you'eryuan (Förskolan Violen) Ji'nan, Mingtian 2003. Kapitelbok med mycket illustrationer.

Paopao ska börja förskolans sexårsgrupp – så spännande och roligt tillsammans med fröken och de nya kamraterna! Ibland blir det litet tokigt, som när Paopao ska mata kaninerna och äter hälften av morötterna själv och

ibland litet ledsamt, som när farmor hamnar på sjukhuset. Bäst av allt är att Paopao får en ny kompis, Alimasha från Inre Mongoliet. De blir ett riktigt radarpar som ställer till med en massa bus, fast utan att mena någonting illa.

Zheng Chunhua föddes 1959 i en familj som tillhör den muslimska folkgruppen Hui. Hon arbetade under många år som förskollärare, och började så småningom att skriva berättelser för barn, baserade på sina egna erfarenheter. Sedan 1981 arbetar hon som författare och förlagsredaktör och har skrivit ett antal prisbelönta böcker för yngre barn.

Zhang, Zhilu

eifa zhihui (Olaglig kunskap), Hangzhou 2002 (tr. 2003). Ungdomsbok.

KOREA

Chae, In-son

Nae tchakkung Choe Yong-dae (Min klasskamrat Young-dae). J'aimage Publishing Co, 1997. Bilderbok.

Young-dae är ny i klassen och är en mycket speciell pojke. Han har ingen mamma som kan ge honom rena kläder och ett bad varje dag. Han har också problem med att prata. De andra barnen retar honom, men en dag händer något som får de andra barnen att förstå att de måste ta hand om Young-dae lite extra. Hellsidesbilderna av Chong Sun-hui är dämpade akvareller med mycket känsla. Boken fick årets designpris 1997.

Chae In-son har arbetat i förlagsbranschen, innan hon började skriva barnböcker. Hon har fått flera priser för sina böcker.

THAILAND

Cheewan Wisasa

(Chiwan Wisasa)

The Old Man with Long Beard, Amarin Printing and Publ., Bangkok 1994. Bilderbok.

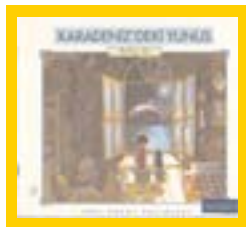
Morfar lät skägget växa så att det blev väldigt långt. Och det kan förändras till allt möjligt och göra barn lyckliga överallt! Roliga, färgglada bilder, där morfar bl a far omkring som en rymdraket.

Cheewan Wisasa är en av Thailands mest kända barnboksförfattare och illustratörer.

TURKIET

Ak, Behiç

Karadeniz'deki Yunus (Svarta Havets delfin), Yapi Kredi Yayinlari, Istanbul 1997.

Ismail bor i en fiskeby vid Svarta Havet. Förr fanns det massor av fisk i havet. Nu finns det inte längre så mycket och fiskarna tror att det är en delfin som äter upp dem. Ismail blir vän med delfinen som berättar att fisken har fiskats slut av fiskarna själva. Hur ska Ismail få alla att förstå detta och inte tycka illa om delfinen?

Behiç Ak är född 1956. Han har skrivit och illustrerat flera barnböcker i Turkiet, Tyskland och Japan. Han är utbildad arkitekt och har också skrivit teaterpjäser och gjort dokumentärfilmer, men är förmodligen mest känd som serietecknare.

LATINAMERIKA

ARGENTINA

Wolf, Ema

Los imposibles (De omöjliga). Sudamericana, Buenos Aires 1988.

I en samling dråpliga korta historier möter vi mannen som repades upp, en olydig skugga, en vampyr med utslag och flera andra otroliga figurer.

Ema Wolf är född 1948 och är en av Argentinas många älskade, produktiva och prisbelönta barnboksförfattare. Hon slukade äventyrsböcker när hon var barn och har skrivit ett 40-tal humoristiska och ofta absurda böcker.

Graciela Montes

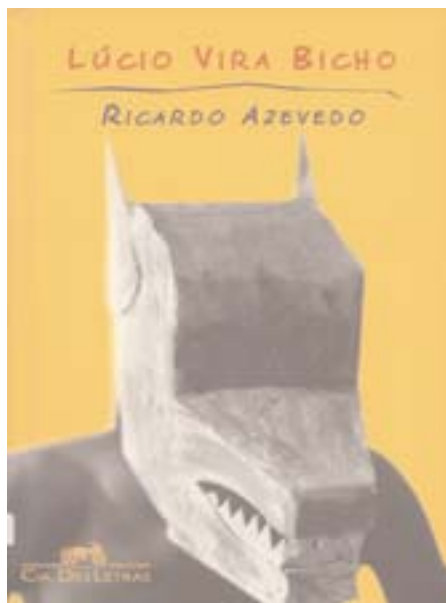

Otroso: últimas noticias del mundo subterráneo (En annan värld – senaste nytt från underjorden), Alfaguara, 1994. Ungdomsbok.

BRASILIEN

Azevedo, Ricardo

Lúcio vira bicho. Companhia das Letras, 1998.

Detta är en roman för ungdomar i övre tonåren. Lúcio ger sig av på en motorcykelsemester efter avslutad studentexamen. Under resan råkar han ut för förfärande händelser – han förvandlas bl a till hund. Samtidigt ger de många mötena honom erfarenheter och han återfår sin riktiga gestalt mycket klokare än när han for.

Ricardo Azevedo är född 1949. Han är litteraturvetare, författare och illustratör. Hans verk är publicerade i Mexiko, Portugal och Tyskland.

COLOMBIA

Lozano, Pilar

La Estrella que le Perdió el Miedo a la Noche. (Stjärnan som kom över sin rädsla för mörker). Panamericana Editorial, 2003. Bilderbok.

När författaren skulle skriva ett reportage om yrkesfiskarnas problem i byn Ciénaga Grande, lade hon märke till att bland barnen som växte upp och lekte vid och i vattnet fanns

en pojke som var rädd för vatten. För att besvärja hans rädsla hittade hon på historien om stjärnan som kom över en ännu större rädsla.

Lozano, Pilar, född 1951, kombinerar sina yrken som journalist och barnboksförfattare.

För mer info om böckerna och fler boktips på ännu inte översatta böcker se www.macondo.nu/barnmeny.htm

Många av böckerna finns på Internationella biblioteket i Stockholm (www.internationellbiblioteket.se).

Svensk Biblioteksforening
Specialgruppen för Afrika,
Asien och Latinamerika
Box 3127
103 62 STOCKHOLM
Hemsida:
www.biblioteksforeningen.org